आसा स्त्री आ+सो-अङ्। अन्तिके निरु० "पितुर्न यस्यासया" ऋ०१,१२७,८, "आसया अन्तिकेन" भा०। तस्य क्लीवत्वमपि। "आ न इन्द्रो दूरादासात्" ऋ०४,२०,१, "आसादन्तिकादिति" भा०।

आसादन न०आ+सद-णिच्-ल्युट्। १सन्निधापने, २स्थापने "कृत्वोत्तरपरिग्रहादि करोत्याज्यासादनात्" कात्या०६,२,५, आश्वला० शब्दे उदा० ३आसन्नतासम्पादने ४मर्द्दने च "वयमासादने तस्य दर्पमद्य हरेमहि" भा०स०२०अ०।

आसादित त्रि०आ+सद-णिच्-क्त। १निकटीकृते २प्राप्ते च "आसादितप्रकटनिर्म्मलचन्द्रहासः" सा०द० ३आयोजिते ४सन्निधापिते ५सम्पादिते ६कामकेलिपरे च।

आसाद्य त्रि० आ+सद-णिच्-यत्। प्राप्ये "अभूदनासाद्यमधिज्यधन्वनः" रघुः। २निकटीकार्य्ये ३अवसादं प्रापणीये आ+सद-णिच्-ल्यप्। ४प्राप्येत्यर्थे अव्य०।

आसार पु०आ+सृ-घञ्। १धारासम्पाते२वेगवृष्टौ, "त्वामासारप्रशमितवनोपप्लवं साधु मूर्ध्ना"। "पुष्पासारैः स्नपयतु भवान् व्योमगङ्गाजलार्द्रैः" मेघदू० "आसारसिक्तक्षितिवाष्पयोगात्" रघुः। ३प्रसरणे, ४सैन्यानां सर्व्वतो व्याप्तौ च। ५करणे घञ्। सुहृद्बले। ६द्वादशराजमण्डलमध्ये नृपभेदे। द्वादशराजमण्डलञ्चाग्नेये दर्शितम् यथा "आत्ममण्डलमेवात्र प्रथमं मण्डलं भवेत्। समन्तात्तस्य विज्ञेया रिपवो मण्डलस्य तु। उपेतस्तु सुहृत् ज्ञेयः शत्रुमित्रमतः परम्। मित्रमित्रमतो ज्ञेयं मित्रमित्ररिपुस्ततः। एतत् पुरस्तात् कथितं पश्चादपि निबोध मे। पार्ष्णिग्राहस्ततः पश्चात् तत आक्रन्द उच्यते। आसारस्तु ततोऽन्यः स्यादाक्रन्दासार उच्यते। जिगीषोः शत्रुयुक्तस्य विमुक्तस्य तथा द्विज!। तत्रापि निश्चयः शक्योवक्तुं मनुजपुङ्गव! निग्रहानुग्रहे शक्तोमध्यस्थः परिकीर्त्तितः। निग्रहानुग्रहे शक्तः सर्वेषामपि यो भवेत्। उदासीनः स कथितो बलवान् पृथिवीपतिः। मण्डलं तव संप्रोक्तमेतत् द्वादशराजकम्"। ६षड्विंशरगणैः रचिते दण्डदच्छन्दोभेदे च।

आसाव्य त्रि० आ+सु-ण्यत्। अभिषवणीये मद्यादौ।

आसिक पु० असिः प्रहरणमस्य ठक्। खड्गेन युद्धकारके

आसिका स्त्री पर्य्यायेणासनम् आस-पर्य्याये ण्वुल्। पर्य्यायेण उपवेशने। "उष्ट्रासिकाः सुप्यन्ते" पात०भा०।

आसिक्त त्रि०ईषत् सम्यक् वा सिक्तः आ+सिच-क्त। १ईषत् सिक्ते २सम्यक्सिक्ते च।

आसित न० आस+भावे-क्त। १ उपवेशने। आसधातौ उदा०। आधारे क्त। उपवेशनाधारे स्थाने। आसितस्य मुनेरपत्यं शिवा० अण्। असितमुनेरपत्ये स च शाण्डिल्यगोत्रे प्रवरः।

आसिधार न० असिधारा इवास्त्यत्रऽण्। "युवा युवत्या सार्द्धं यत् मुग्धभर्त्तृवदाचरेत्। अन्तर्निवृत्तनद्धः स्यात् आसिधारव्रतं हि तत्" इति यादवोक्ते व्रतभेदे "अभ्यस्यतीव व्रतमासिधारम्" रघुः।

आसिद्ध त्रि० आ+सिध-क्त। राजाज्ञया वादिना कृतावरोधे प्रतिवादिनि "नासिद्धस्तं विलङ्घयेत्" नार०।

आसिनासि पुंस्त्री आसिरिव तीक्ष्णाग्रा नासा यस्य असिनासः मुनिभेदस्तस्यापत्यम् इञ्। तदपत्ये ततः युवापत्ये फक् तौल्व० न लुक्। आसिनासायनः तत्पौत्रे।

आसिबन्धकि पु० असिबन्धकस्यापत्यम् इञ्। असिबन्धकापत्ये ततः युपापत्ये फक् तस्य तौल्व० न लुक्। आसिबन्धकायनः तत्पौत्रे।

आसीन त्रि०आस+शानच्। उपविष्टे आसधातौ उदा०

आसीनप्रचलायित न० आसीनेन उपविष्टेनैव प्रचलवत् आचरितम् प्रचल-क्यच् भावे क्त। उपविश्य निद्रावशेन प्रचलनरूपे (वसेढोला) दोलने।

आसुत् त्रि० आ+सु-क्विप्। कृताभिषवे। तस्येदम् गहा० छ। आसुतीयः। तत्संबन्धिनि त्रि०।

आसुति स्त्री आ+सु-क्तिन्। सोमादिनिष्पीड़ने १अभिषवे, २मद्यनिष्पादने(चोयान)इति ख्याते मद्यपाके च। "परिष्कृतस्य रसिन इयमासुतिस्तारुर्मदाय" ऋ०८,१,२६। आ+सु-प्रसवे क्विप्। ३प्रसवे। "योनाविन्द्र! क्षुध्यद्भ्योवय आसुतिं दाः" ऋ०१,१०४,७। आसुतेः सन्निकृष्टदेशादि चतुरर्थ्यां मध्वा० मतुप्। आसुतिमत् तद्वति त्रि० स्त्रियां ङीप्।

आसुतीवल पु० आसुतिरस्त्यस्य वलच् दीर्घः। १शौण्डिके। २सोमाभिषवशालिनि याज्ञिके च।

आसुर त्रि० असुरस्येदम् अण्। असुरसंबन्धिनि। "आसुरं तद्भवेत्तोयं पीत्वा चान्द्रायणञ्चरेत्" स्मृतिः "कुलालचक्रनिष्पन्नमासुरं मृण्मयं स्मृतम्। तदेव हस्तघटितं स्थाल्यादि दैविकं भवेत्" कात्या०स्मृ०। तेन (मालसा) प्रभृतिमृण्मयस्य हस्तघटितत्वेन ग्राह्यताऽन्येषां त्वग्राह्यता। स्त्रियां ङीप्। "आसुरी रात्रिरत्यत्र तस्मातां परिवर्जयेत्" स्मृतिः। २असुरवदाचारयुक्ते तदाचारश्च गीतायामुक्तोयथा।